

At' nám toužebně očekávaná radost dlouho vydrží!

Po dlouhých a vyčerpávajících měsících, kdy hlavním tématem všech médií byl covid-19, přišla toužebně očekávaná doba přinášející uvolnění nastavených opatření, doba, kdy se počty nakažených už nepohybují v tisících, ale jen v desítkách či stovkách za den a všichni lékaři v nemocnicích i v soukromých ambulancích pocítili psychickou i fyzickou úlevu. Do této dlouho očekávané a radostně vnímané doby přicházíme s prvním letním číslem časopisu *Zdravotnictví a medicína* letošního roku. Když se číslo začalo rodit, tak venku bylo pochmurno, nevlídno a situace ve společnosti byla nepřehledná a pochmurná jako to počasí. A já jsem si moc přála, aby se s vydáním nového čísla tohle všechno změnilo. Tak, jak jsme číslo začali skládat, jak se postupně realizovaly jednotlivé nápady, byla jsem si čím dál jistější, že se moje přání pomalu, ale jistě plní.

Červnové číslo jsme se snažili sestavit co nejpestřejší a snažili jsme se přinést nové pohledy a názory z různých oblastí zdravotnictví a medicíny.

V úvodu přinášíme studii z Univerzity Palackého v Olomouci, která se věnuje nedostatku spánku u mladých lidí. Bohužel spánkový deficit není jen ospalost, jak by se mohlo zdát, ale je to závažný problém spojovaný s mnoha zdravotními potížemi, třeba s obezitou.

Velký rozhovor s prezidentem České stomatologické komory docentem MUDr. Romanem Šmuclerem, CSc., odhaluje bolesti současné stomatologie, nabízí novou vizi a naděje oboru. Kromě jiného směle poukazuje na nevhodně nastavený systém spolupráce stomatologů se zdravotními

pojišťovny a nabízí model, jaký funguje v sousedním Německu či Rakousku. Prezident komory se v rozhovoru zamýšlí i nad tím, zda není čas na otevření nové soukromé vysoké školy, která by umožnila studium oboru stomatologie dalším zájemcům.

Nezapomněli jsme ani na kongresové zpravodajství. Výroční sjezd České kardiologické společnosti je každoročně očekávanou květnovou událostí, kdy se kardiologové, sestry i lékaři dalších specializací setkávají v prostorách brněnského veletržního výstaviště. Letošní sjezd byl opět výjimečný, zejména svým rozsahem a on-line formou, která byla přenášena z pražského studia. Během celých 14 dní probíhal bohatý program, kterému, kromě tradičních kardiologických témat a novinek v léčbě, dominoval i dopad epidemiologické situace v minulém roce na kardiiovaskulární prevenci a morbiditu. Jedním z témat sjezdu bylo i prolínání kardiologie a lipidologie. Včasná prevence aterosklerózy, vyhledávání rizikových pacientů a důsledné snižování LDL cholesterolu je na základě nových doporučení velmi dobře zmapováno, a lze tak významně ovlivnit progresi onemocnění.

Přinášíme i nejdůležitější informace z Májových hepatologických dnů 2021, o nových možnostech přesnější diagnostiky nádorů trávicího traktu a zejména jejich léčby. Samostatnou kapitolu tvořily postupy v léčbě virových hepatitid. Součástí byly jako vždy i workshopy a výměna praktických zkušeností a prezentace kazuistik.

Kromě kongresového zpravodajství přinášíme podstatné informace i v přehledovém článku o trombembolické nemoci, který je

věnován patogenezi onemocnění, klinickým projevům, diagnostice a léčebným postupům.

A protože teplé dny jsou už v plném proudu a prázdniny už jsou dveřmi, tak jsme se zaměřili i na ochranu kůže před slunečním zářením, která je velmi aktuální. Článek na téma fotoprotekce varuje před škodlivými vlivy ultrafialového záření a nabízí přehled ochranných opatření. Zaměřuje se na opalovací krémy a typy UV filtrů v nich obsažené.

Pokud jsem v úvodu zmínila, že se číslo začalo rodit za okolností značně pochmurných, tak musím dodat, že výsledek našeho snažení je naopak radostný a optimistický. A já si moc přeju, aby nám ta radost, nejen z nového čísla časopisu, dlouho vydržela.

Petra Bartlová
odpovědná redaktorka

OBSAH

ZAM

Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

- Editoriál 1
- Jak spí mladí Češi? Málo, zjistili vědci z Univerzity Palackého 2
- Rakovina nejčastěji napadá kůži, prsa a mužské pohlavní orgány 4

- Deprese ovlivňuje vizuální vnímání 6
- Vliv poklesu postprandiální glykemie na pocity hladu 7
- Rozhovor s docentem Romanem Šmuclerem 8
- Telemedicína 12
- Zprávy z regionů 14
- Jsme tu, abychom pomáhali... Pomoc budějovické nemocnici 16
- Osobní kontakt lékárníka s pacientem je nenahraditelný 17
- Stanovisko ČLnK k zamítnutí návrhu na zásilkový výdej léků... 18

MEDICÍNA

- Kardiologie a asociované obory v době covidové. A krátce po ní 21
- Je ateroskleróza (vy)léčitelné onemocnění? 23
- Ohlédnutí za Májovými hepatologickými dny 2021 26
- Trombembolická nemoc 28
- Klíšťová encefalitida a možnosti prevence onemocnění 30
- Nejznámější mutace viru SARS-CoV-2 v České republice 34
- Personálie 39
- Nabídka práce 40